

OBSAH

Předmluva k českému vydání	11
Úvod	15
I./ HLAVNÍ PROBLÉMY DNEŠNÍ VÝCHOVY	
<i>VŠEDNÍ DEN VE VÝCHOVĚ DĚTÍ</i>	
Čtyři příklady dnešních výchovných metod: Petra(5) - Irma(3) - Tomáš(8) - Ivan(11).....	19
<i>"STARÉ ZLATÉ ČASY" A JEJICH ZÁSADY</i>	
Autoritativní výchova na praktických příkladech	20
"Rodiče a vychovatelé mají vždycky pravdu a zasluhují úctu"	21
<i>MODERNÍ, MĚKKÁ VÝCHOVA</i>	
Antiautoritativní výchova na praktických příkladech	21
Dítě může dělat, co chce	21
Babička a dědeček také vychovávají	22
<i>JAK DOŠLO K ANTIAUTORITATIVNÍ VÝCHOVĚ?</i>	
Lidé narušení příliš přísnou výchovou	23
Jsou děti šťastné při antiautoritativní výchově?	
Jsou vždycky vinni rodiče?.....	24
<i>ANTIAUTORITATIVNÍ VÝCHOVA V PRAXI</i>	
A.S. Neill, otec antiautoritativní výchovy - jeho poznatky o sebeurčení dítěte i o jeho mezích	24

VINA RODIČŮ - PRÁVA DÍTĚTE

Dítě má stejná práva na osobní svobodu jako rodiče	26
Jednostranné přesunutí viny na rodiče je příliš laciné .	26
Základy správné výchovy dítěte jsou podle Neilla:	27
Důvěra - uznání - pochopení	27
Výchova dítěte není stále "jen radost"	28
Mateřská láska není vždy vrozená	28

CO ROZUMÍME POJMEM "DŮVĚRA" K DÍTĚTI

Děti nemohou být vychovávány podle našich vysněných přání	29
Předsudky, přání a obavy ničí důvěru	30
Vážné nešvary (krádeže, lhaní apod.)	31
Nesprávné tresty a zákazy vedou ke vzdoru	31
Existuje obecně platný řád - i pro dospělé.....	32

CO ROZUMÍME POJMEM "UZNÁNÍ" DÍTĚTE

Je snadnější vidět v dítěti chyby než to, co je v něm dobré	32
--	----

ROZHOVOR JAKO VÝCHOVNÝ PROSTŘEDEK

Nespokojené výtky nejsou výchova!	33
Každé dítě potřebuje uznání a chválu	33
Nesamostatné dítě není životaschopné	34

CO TO ZNAMENÁ "CHÁPAT" DÍTĚ?

Děti mají jiný citový život než dospělí	36
Zákazy bez pochopení dítěte nemají smysl	36

POCHOPENÍ VZDOROVITÉHO VĚKU

Silní "odmítavci" - slabí "přítakávači"	37
Rozumové důvody nestačí	40
Děti myslí v živých obrazech (bible, pohádky)	40
Dětem s průbojnou povahou je třeba ukázat hranice ...	42
Boj o moc bitím a hubováním	43
Tvrdohlaví rodiče.....	44

POCHOPENÍ USNADŇUJE VÝCHOVU

Co je v pozadí nezpůsobného chování - čtyři příklady	45
---	----

"DVOJKOLEJNÁ" VÝCHOVA

Pravidla chování ohleduplnosti všeobecně platná	49
Při vnitřním zmatku hledají děti oporu	50

II. OHLEDUPLNOST MEZI RODIČI A DĚTMI

A/ DĚTI

CVIČENÍ OHLEDUPLNOSTI U MALÉHO DÍTĚTE

Ohleduplnost nemají děti vrozenou	54
Včasný nácvik ohleduplnosti z lásky	54
Výuka napodobováním rodičů	55
Děti nejsou partneři	56
Příliš tvrdí - příliš povolní rodiče	56
Trpělivé opakování požadavků	57
Starší děti mohou být ohleduplné	57
Vychovávat gesty, ne slovy	58
Neodměňovat, ale chválit!	58
Rozlišovat mezi bezohledností a neposlušností	60
Malí egoisté	61

ZÁKLADNÍ OHLEDY, KTERÉ BY SI DÍTĚ

MEZI TŘETÍM A ČTVRTÝM ROKEM MĚLO POSTUPNĚ

<i>OSVOJIT S TRPĚLIVOU POMOCÍ RODIČŮ.....</i>	63
Pocity viny u rodičů	65
Nutné osamostatnění dítěte	65
Úcta před svébytností druhých	66
Strach malých dětí při usínání	68
Když matka dítě bije	68
Kdy zakázat a říci ne?	69
Lehký pohlavek	69
Nepořádek a uklízení	71
Dělení s ostatními dětmi	72
"Krádeže" v obchodech	72
Ochrana životního prostředí	73
V restauraci	73
V kostele	73
Lhaní a krádeže	74
Ohleduplné dítě v pěti až šesti letech	75

*OHLEDUPLNOST ŠKOLNÍHO DÍTĚTE
(OD ŠESTI DO JEDENÁCTI LET)*

Školní taška	77
Společné stolování	78
Chování u stolu	78
Nedochvilnost	80
Špatné známky	80
Krádeže peněz rodičům	81
Děkuji a prosím	82
Omluva	85
Zdravení	86
Zdvořilost?	87
Rodičovská peněženka - nároky dětí	88
Dárky	89
Umět si odříci	89
Dárky od dětí	92
Kapesné (seznam)	94
Oblékání a účesy	95

CVIČIT POMOC V DOMÁCNOSTI

Má matka obsluhovat celou rodinu?	97
Pomáhat znamená pro dítě novou životní zkušenost	99
Chyby rodičů při zaučování	100
Rozdělení povinností mezi sourozence	101
Tresty při lenosti	101
Otcové	102
Lenost starších dětí	102
Seznam vhodné pomoci	103

B/RODIČE

RODIČOVSKÉ OHLEDY NA ŽIVOT A ZDRAVÍ DĚTÍ

Nebezpečí pro děti	106
Příliš úzkostliví rodiče - nesportovní rodiče	107
Připoutávání v autě - zvířata v autě	109
Zchoulostivění díky příliš teplému oblečení	110
Problémy s usínáním a nerušený spánek	112
V posteli u rodičů	113
Zlé sny	114

Kdy jít večer spát?	115
Ráno vždy pomalu	116
Snídaně	117
Nechutenství	118
Braní léků	119
Strach před zubním lékařem (rovnátka, čištění zubů)	121

OHLEDY NA DUŠEVNÍ ROZVOJ DĚTÍ

Strach před mateřskou školou	123
První školní den	124
Špatný prospěch při vysoké inteligenci	125
Domácí úkoly jsou první povinnosti	127
Pomoc rodičů	129
Špatný pravopis	131
Loudavé děti	132
Společná hra	134
Nechat vyhrát - umět prohrát - podvádět	134
Vysvědčení	135
Chození za školu	137
Opisování	138
Maturita ze ctižádosti rodičů?	138
"Středoškolský šok"	142
Dobré povahové vlastnosti jsou rozhodující	143
Drzost a nadávky	144
Kritika dospělých není jen drzost	146

OHLEDY NA RADOSTI DĚTÍ

Koupená radost není pravá radost	149
Volně si hrát znamená seberozvíjet se	149
Hra pomáhá zvládat problémy	150
Myslíte si, že jsou panenky "Barbie" ošklivé?	151
Problém hraček - zbraní	153
Knihy nebo comics?	156
Rock a pop	158
Hra na nástroj	160
Dětský hluk	161
Přátelé jsou nezbytní!	162
Špatný vliv ostatních dětí?	163
Poučení a "hra na doktora"	165
Sebeukájení	166

Vážné problémy v dětských přátelstvích	167
Zvířata jako přátelé	169
Sport	171
Dětské a mládežnické party	174
Problémy s televizí	175
Jak zakázat televizi?	181

NA KONEC:

láskyplné zvažování mezi dovolením a zákazem	185
--	-----